

29. 6. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh zákona o trhu s nevýkonnými úvěry - co přináší a jak se připravit?

Návrh nového zákona o trhu s nevýkonnými úvěry transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2167 ze dne 24. listopadu 2021 o správcích úvěru a obchodnících s úvěry do českého práva. Jak konkrétně zákon řeší regulaci správy nevýkonných úvěrů a jaké stanovuje podmínky pro tuto správu, včetně definic jednotlivých subjektů shrnujeme v následujícím textu.

Definice správy nevýkonného úvěru

Zákon pod **správou nevýkonného úvěru** rozumí nejen výběr nebo vymáhání splatného dluhu z nevýkonného úvěru, ale i související činnosti:

- jednání o změně obsahu závazku ze smlouvy o nevýkonném úvěru (nejde-li o zprostředkování spotřebitelského úvěru vyžadující oprávnění podle zákona upravujícího spotřebitelský úvěr),
- vyřizování stížností a reklamací dlužníka související s nevýkonným úvěrem, nebo
- informování dlužníka o změně úrokové sazby nebo úplaty související s nevýkonným úvěrem nebo o splatném dluhu z nevýkonného úvěru.

Kdo může být správce

Spravovat nevýkonný úvěr podnikatelsky přitom mohou pouze zákonem definované subjekty, tedy kromě bank nebo spořitelních družstev dle příslušných zákonů, pouze **správce**, popřípadě zahraniční správce, dle podmínek stanovených novým zákonem. Mimo to budou dle návrhu ke správě oprávněni i **nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů** za podmínek stanovených zákonem upravující spotřebitelský úvěr. Takovýchto subjektů je v České republice k dubnu letošního roku 80.

Návrh zákona dále definuje rovněž **obchodníka s úvěry**, a to jako osobu, na kterou jsou v rámci jejího podnikání převáděny nevýkonné úvěry.

Zákon se přitom **nepoužije** na převod nevýkonného úvěru, je-li osobou, na kterou byl převeden nevýkonný úvěr, banka, spořitelní a úvěrní družstvo, zahraniční banka z jiného členského státu nebo zahraniční banka z jiného než členského státu, která vykonává svou činnost na území České republiky prostřednictvím pobočky nebo ji vykonává v jiném členském státě. Dále jsou z působnosti zákona vyňaty obhospodařovatelé investičních fondů (vč. zahraničních), advokáti při poskytování právních služeb, notáři při výkonu notářské činnosti nebo při poskytování právních služeb v rámci další činnosti v souvislosti s notářskou činností nebo soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti nebo při poskytování právní pomoci v rámci další činnosti.

Povolení k činnosti správce

Předpokladem pro výkon činnosti správy nevýkonných úvěrů je **povolení k činnosti**, které uděluje Česká národní banka (ČNB). Na rozdíl od ostatních řízení o povolení k činnosti, jejichž délku jsme srovnávali v jednom z našich [předchozích článků](#), lze v případě povolení k činnosti správce délku řízení předem dovodit. Rozhodnutí o žádosti je ČNB totiž povinna dle návrhu zákona vydat do 90 dní

ode dne zahájení řízení, přičemž zákon vymezuje i lhůtu pro případnou výzvu k doplnění předepsaných náležitostí a odstranění vad žádosti, a to do 45 dnů ode dne, kdy byla žádost obdržena.

Předpokládá se, že správce bude mít upraven **system správy a řízení**, tedy zavedeny řádné administrativní a účetní postupy, system vnitřní kontroly, pravidla AML/CFT, a dále také **pravidla pro ochranu peněžních prostředků**, v případě přijímání peněžních prostředků od dlužníka, **požadavky při pověření jiné osoby správou** nevýkonného úvěru, a další pravidla činnosti, která jsou běžná napříč finančním trhem.

Přechodná ustanovení zákona

Zákon, který se dále věnuje například povinnostem věřitele při nabízení nevýkonného úvěru k převodu, povinnostem obchodníka s úvěry nebo pravidlům jednání, by měl nabýt účinnosti **30. prosince 2023**. Přechodné ustanovení poté uvádí, že ten, kdo byl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona oprávněn spravovat nevýkonný úvěr na základě živnostenského oprávnění, může tuto činnost vykonávat na základě svého dosavadního oprávnění do **29. června 2024**. V této lhůtě je povinen podat žádost o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru.

Závěr

Zákona o trhu s nevýkonnými úvěry zavádí nový druh licencovaného subjektu, a to správce nevýkonných úvěrů. Podmínky pro udělení povolení ČNB budou v mnoha ohledech podobné jako u nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. V rámci licenčního řízení bude ČNB posuzovat i kvalifikaci vedoucích osob. Všem subjektům, kteří budou potřebovat povolení k činnosti správce doporučujeme připravit a podat žádost již v prvním pololetí roku 2024.

Ing. Kateřina Sobotková

JUDr. Lumír Schejbal,
advokát

[SCHEJBAL&PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář](https://www.schejbal.cz)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Jiráskova 25
602 00 Brno

Tel.: +420 603 881 511
e-mail: schejbal@akschejbal.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)